

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS RETSBOG

Den 26. juni 2014 holdt Østre Landsret møde i retsbygningen, Bredgade 59, København.

Som dommere fungerede landsdommerne Steen Mejer, Ulla Staal og Henrik Kirk Jensen (kst.), førstnævnte som rettens formand.

Som protokolfører fungerede Anni Juncker

Der foretoges

18. afd. nr. S-1409-14:

Anklagemyndigheden

mod

1) T1

Født marts 1989

(advokat Karoly Laszlo Németh, besk.)

2) T2

Født november 1991

(advokat Ulrik Rasmussen, besk.)

Ingen var indkaldt eller mødt.

Der fremlagdes kæreskrift af 20. maj 2014 fra Nordsjællands Politi,

hvorved anklagemyndigheden har kæret Retten i Helsingørs kendelser af 13. maj 2014 (1-57/2014) om nægtelse af at benytte Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af

15. november 2013 som bevis og om nægtelse af at tillade spørgsmål til vidnet dyrlæge ✓ som indebærer veterinærfaglige skøn og vurderinger. Endvidere fremlagdes udskrift af retsbogen indeholdende de kærede kendelser samt dommerens fremsendelsesskrivelse af 14. maj 2014.

Der fremlagdes endvidere kæresvarskrift af 2. juni 2014 fra advokat K. L. Németh og brev af 4. juni 2014 fra advokat Ulrik Rasmussen.

De modtagne bilag var til stede.

Efter votering afsagdes

k e n d e l s e :

Da spørgsmål om adgangen til at benytte Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse som bevis i sagen og adgangen til at stille spørgsmål, som indebærer veterinærfaglige skøn og vurderinger, til dyrlægen, der besigtigede ponyen umiddelbart efter aflivningen, er af væsentlig betydning for behandlingen af straffesagen, findes bestemmelsen i retsplejelovens § 968, stk. 4, ikke at være til hinder for, at landsretten påkender disse spørgsmål.

Parterne i straffesager kan forelægge konkrete veterinærfaglige spørgsmål for Fødevarestyrelsen, som igen kan forelægge spørgsmålene for Det Veterinære Sundhedsråd til udtalelse, jf. bekendtgørelse nr. 120 af 28. februar 2005 om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsen. Som det fremgår af U.2000.627H kan rådet herunder udtale sig om, hvorvidt en adfærd, der nærmere er beskrevet i spørgsmål til rådet, indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller grovere uforsvarlig behandling eller eventuelt en mishandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1, og § 29, stk. 1. Sådanne udtalelser fra rådet er omfattet af retsplejelovens § 871, stk. 2, nr. 5, og kan derfor benyttes som bevis. Dette gælder, selv om udtalelsen er ensidigt indhentet af politiet forud for tiltalerejsningen, idet tiltalte har adgang til at stille supplerende spørgsmål til rådet eller indhente udtalelse fra andre sagkyndige.

I sagen har Det Veterinære Sundhedsråd under forelæggelse af bl.a. en videooptagelse af aflivningen af ponyen samt de anvendte redskaber besvaret et konkret veterinærfagligt spørgsmål om, hvorvidt den pågældende aflivning, som den fremgår af videooptagelsen,

indebærer en uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr. Politiets nærmere beskrivelse af aflivningen i spørgsmålet til rådet findes derfor ufor-
nøden. Herefter og da Det Veterinære Sundhedsråd i sin udtalelse har redegjort for de fak-
tiske omstændigheder, som rådet har tillagt væsentlig betydning for udtalelsen, findes ud-
talelsen at kunne benyttes som bevis i sagen.

Vidnet dyrlæge , som besigtigede ponyen umiddelbart efter aflivningen,
har udarbejdet erklæringer herom, der bl.a. indeholder veterinærfaglige skøn og vurderin-
ger. Ved afhøringen af vidnet findes der ikke grundlag for at afskære spørgsmål, der inde-
bærer veterinærfaglige skøn og vurderinger, hvorved bemærkes, at de tiltalte ikke er afskå-
ret fra at anfægte de nævnte skøn og vurderinger eller stille supplerende spørgsmål til vid-
net eller indhente udtalelser fra andre sagkyndige i veterinære spørgsmål.

T h i b e s t e m m e s :

Byrettens kendelser ændres, således at det tillades anklagemyndigheden at benytte Det
Veterinære Sundhedsråds udtalelse af 15. november 2013 som bevis, og således at det til
vidnet dyrlæge tillades at stille spørgsmål, der indebærer veterinærfag-
lige skøn og vurderinger.

Sagen sluttet.

Retten hævet.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 26-06-2014

**Marianne Kjær
Kontorfuldmægtig**

Helsingør Ret
+ Østre Landsret

Kæreskrift

Hermed fremsendes bemærkninger til min kære af Helsingør Rets kendelse af 13. maj 2014 om

- 1) ikke at tillade, at Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af 15. november 2013 kan anvendes som bevis i sagen mod T1 og T2, og
- 2) ikke at tillade, at der stilles spørgsmål af veterinærfaglig karakter til vidnet Dyrlæge ✓

Adgangen til at kære Helsingør Rets kendelse

Retsformanden har i kendelsen anført, "at kendelsen rettelig ikke kan kæres, jf. retsplejelovens § 968, stk. 4, men at det må være op til Landsretten om kæremålet admitteres".

Jeg skal hertil bemærke, at adgangen til at føre Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse som bevis, har en væsentlig og principiel betydning – ikke blot i den aktuelle sag, men ligeledes i andre sager, hvor spørgsmål til - og svar fra - Det Veterinære Sundhedsråd er udformet på lignende vis.

Spørgsmålet om adgangen til at stille veterinærfaglige spørgsmål til dyrlægen, der har undersøgt liget af den hest, som sagen vedrører, er efter min opfattelse ligeledes af væsentlig og principiel betydning. Både med hensyn til udtalelsen fra Det Veterinære Sundhedsråd og adgangen til at stille relevante veterinærfaglige spørgsmål til dyrlægen, er der tale om beviser, der har en væsentlig betydning for sagens udfald.

Jeg skal om kæreadgangen henvise til landsdommer Eva Staals artikel i Tfk 2011.237, hvori der redegøres for den praksis-skabte adgang til at kære afgørelser af principiel og væsentlig betydning på trods af reglen i retsplejelovens § 968, stk. 4.

I artiklen er der henvist til en lang række afgørelser, hvor kæremål af denne karakter er blevet admitteret, f.eks. TFK 2009.945 V og TFK 2009.2473 H.

Ifølge artiklen er det fælles for en hovedgruppe af disse afgørelser, at tvisten drejer sig om et bevis, som kan føre til domfældelse. Dette er i høj grad også tilfældet i den aktuelle sag.

Hertil kommer, at selve tvisten i forbindelse med Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse har en særdeles principiel karakter, idet udtalelsen efter anklagemyndighedens opfattelse er udformet i overensstemmelse med de gældende retningslinjer, som fremgår af såvel Rigsadvokatens Meddelelse nr. 2/2008 som præmisserne til Højesterets afgørelse i U 2000.627 H, jf. nærmere herom nedenfor.

Endelig skal jeg henlede opmærksomheden på den omstændighed, at hvis indsigelserne i forhold til bevisførelsen havde været fremsat forud for hovedforhandlingen, kunne en eventuel afgørelse fra byretten herom have været kærret til landsretten, jf. retsplejelovens § 968, stk. 1.

Forsvarerne har allerede den 30. september 2013 modtaget anklagemyndighedens spørgsmål til Det Veterinære Sundhedsråd til orientering, indholdet af Rådets udtalelse har været kendt siden medio november 2013, ligesom indkaldelsen af dyrlæge v som vidne har været forsvarerne bekendt siden primo januar 2014.

Indsigelserne i forhold til bevisførelsen blev imidlertid først gjort gældende ved indledningen af hovedforhandlingen den 13. maj 2014.

Bemærkninger til indholdet af Helsingør Rets kendelse

Nordsjællands Politi har ved vedlagte brev af 30. juli 2013 anmodet Fødevarestyrelsen om en udtalelse. Det fremgår af brevet, at der var vedlagt en nærmere angivet videooptagelse af episoden, som Fødevarestyrelsen blev anmodet om at se som en del af bedømmelsesgrundlaget. Endvidere var den hammer og den kniv, der blev anvendt i forbindelse med episoden, vedlagt, således at Fødevarestyrelsen kunne se, hvilke genstande ponyen blev slået i panden med og senere skåret med.

Desuden var der medsendt fotos af findestedet og den afdøde pony samt erklæringer fra den dyrlæge, der dagen efter fundet undersøgte den afdøde pony.

Nordsjællands Politi stillede på baggrund af videooptagelsen af episoden, dyrlægeerklæringer og fotos følgende spørgsmål:

”Spørgsmål 1

Har ponyen efter Fødevarestyrelsens opfattelse været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Spørgsmål 2

Kan Fødevarestyrelsen udelukke, at ponyen intet har kunnet mærke på grund af slaget i panden med den medsendte gummihammer?

Spørgsmål 3

Hvis Fødevarestyrelsen svarer på spørgsmål 2, at det ikke kan udelukkes, at ponyen intet har kunnet mærke på grund af slaget med den medsendte gummihammer, spørges, om ponyen efter Fødevarestyrelsens opfattelse har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling ved at få en trøje viklet om hovedet og derefter blive slået i panden med den medsendte gummihammer, således som det fremgår af videooptagelsen?

Spørgsmål 4

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?”

Ved brev af 6. august 2013 meddelte Fødevarestyrelsen v. dyrlæge , ”at sagen har en sådan karakter, at Fødevarestyrelsen ikke mener at have den fornødne ekspertise til at behandle den. Derfor forelægges sagen for Det Veterinære Sundhedsråd, der giver udtalelse i sagen direkte til den begærende part.”

Nordsjællands Politi modtog den 15. november 2013 vedlagte udtalelse (bilag 1/75) fra Det Veterinære Sundhedsråd. Som det fremgår af udtalelsen, indeholder den primært en besvarelse af spørgsmål 1, idet spørgsmål 2 besvares med henvisning til det under 1) anførte, og spørgsmål 3 bortfalder.

Helsingør Ret har i kendelsen af 13. maj 2014 anført, at ”Retten finder det stillede spørgsmål er generelt formuleret og at det overlader til Rådet selv ud fra sagens akter, at beskrive de faktuelle forhold, som Rådet lægger til grund for sin besvarelse. Rådets besvarelse bygger således på en bevisvurdering, som det tilkommer retten at foretage.”

Jeg skal hertil anføre, at det omstridte spørgsmål 1 er udfærdiget i overensstemmelse med præmisserne for Højesterets flertals afgørelse i sagen U.2000.627 H, hvoraf det fremgår, at Det Veterinære Sundhedsråd kan udtale sig om, ”hvorvidt en adfærd, der er nærmere beskrevet i spørgsmålet til Rådet, indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.”

Baggrunden for at flertallet i Højesteret i sagen U.2000.627 H afviste, at Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse blev fremlagt som bevis, var, at der herskede en sådan tvivl om de faktiske omstændigheder i sagen, at det fandtes betænkeligt, at fremlægge en udtalelse, der hvilede på anklagemyndighedens udlægning af de faktiske omstændigheder.

Denne betænkelighed ses ikke at gøre sig gældende i den aktuelle sag, hvor det faktiske begivenhedsforløb ubestrideligt ligger fast, idet der er fremlagt en videooptagelse af episoden, hvilket må betragtes som mere objektivt, end hvis anklagemyndigheden havde forsøgt at beskrive indholdet af videoen med ord. Spørgsmålet ses derfor at være stillet på baggrund af denne objektive gengivelse af episoden sammenholdt med de medsendte redskaber, der angivelig har været anvendt i forbindelse med nedslagtningen af ponyen.

Dermed bygger Rådets besvarelse af spørgsmålet ikke på en bevisvurdering, som det tilkommer retten at foretage, idet det faktiske begivenhedsforløb ligger fast i den aktuelle sag.

Helsingør Ret anfører endvidere, at Det Veterinære Sundhedsråd ved at konkludere, at det vil anse forholdet som ”groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling”, reelt har taget stilling til skyldsspørgsmålet.

Det bemærkes hertil, at denne vurdering har en veterinærfaglig karakter, hvorfor retten næppe uden en sagkyndig udtalelse er i stand til foretage en sådan vurdering.

Desuden skal jeg henvise til Højesterets flertals ovennævnte præmisser i sagen U.2000.627 H, hvoraf det direkte fremgår, at denne vurdering netop forudsættes foretaget af Det Veterinære Sundhedsråd.

At spørgsmål kan stilles således til Det Veterinære Sundhedsråd fremgår endvidere af Rigsadvokatens meddelelse nr. 2/2008, afsnit 5, s. 5, og af Vejledning nr. 41/2005 om bekendtgørelse om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsen.

Det fremgår ydermere af såvel Rigsadvokatens meddelelse nr. 2/2008 som Vejledning nr. 41/2005, at Det Veterinære Sundhedsråd kan returnere de sager til anklagemyndigheden, hvor spørgsmålene ikke er stillet i overensstemmelse med retningslinjerne, hvilket ikke er sket i den aktuelle sag.

For så vidt angår dyrlæge , anfører Helsingør Ret i kendelsen af 13. maj 2014, at hun ikke ” er indkaldt som eller udmeldt som sagkyndigt vidne”, og at det derfor ikke kan tillades, at der stilles hende spørgsmål af veterinærfaglig karakter.

Hertil skal jeg anføre, at det fremgår af bevisfortegnelsen, at vidnet er dyrlæge. Der ses ikke i retsplejeloven at være krav om iagttagelse af yderligere formalia i forbindelse med indkaldelsen.

På den baggrund finder jeg ikke, at der er grundlag for at begrænse adgangen til at stille vidnet spørgsmål som anført i Helsingør Rets kendelse.

Afslutningsvis bemærkes, at selvom sagens akter og spørgsmålene til Det Veterinære Sundhedsråd blev fremsendt til forsvarerne allerede den 30. september 2013, har dette ikke i den forholdsvis lange periode forud for hovedforhandlingen givet anledning til bemærkninger eller anmodning om supplerende spørgsmål til Det Veterinære Sundhedsråd. Først ved indledningen af hovedforhandlingen den 13. maj 2014 blev indsigelserne vedrørende Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse og adgangen til at afhøre dyrlæge
√ gjort gældende.

Niels Vejlbj Hansen
advokaturchef

Rikke Hald
anklager

Udskrift af retsbogen

Den 13. maj 2014 kl. 09.15 blev retten sat af dommer Torben Hvid med domsmændene

Retsmødet var offentligt. Reglerne i retsplejelovens §§ 66, stk. 2, og 91 er overholdt.

Rettens nr. 1-57/2014
Politiets nr. 0900-89110-00029-13

Anklagemyndigheden
mod

T1
Født marts 1989
T2
Født november 1991

Anklager Rikke Hald var mødt for anklagemyndigheden.

Der blev fremlagt anklageskrift af 2. januar 2013 med bilag.

Advokat Karoly Laszlo Nemeth var mødt som beskikket forsvarer for
T1

Advokat Ulrik Rasmussen var mødt som beskikket forsvarer for
T2

De tiltalte var mødt og bekræftede navn og fødselsdato.

De tiltalte blev gjort bekendt med, at de ikke havde pligt til at udtale sig.

Anklageskriftet blev læst op.

Den for tiltalte T1 beskikkede forsvarer oplyste, at T1 nægter sig skyldig i forhold 1 og forhold 2, men erkender sig skyldig i forhold 3. Over for påstanden om rettighedsfrakendelse nedlægges påstand om frifindelse.

Den for tiltalte T2 beskikkede forsvarer oplyste, at T2 nægter sig skyldig. Over for påstanden om rettighedsfrakendelse nedlægges påstand om frifindelse.

Den for tiltalte T1 beskikkede forsvarer, advokat Karoly Nemeth, protesterede mod, at Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse (sagens forhold 1 bilag 75) anvendes som bevis i sagen. Advokaten henviste til, at det centrale

spørgsmål (spørgsmål 1) ikke er formuleret tilstrækkeligt konkret og således ikke stillet i overensstemmelse med anvisningerne i Rigsadvokatens Meddelelser nr. 2/2008. Rådet har desuden i besvarelsen udtalt sig om spørgsmål, som henhører under rettens bevisvurdering, ligesom Rådet har givet udtryk for en stillingtagen til, om de tiltalte har overtrådt dyreværnsloven. Udtalelsen kan derfor ikke benyttes som bevis i sagen. Forsvareren henviste til Højesterets afgørelse gengivet i U.2000.627 og til Vestre Landsrets afgørelse i U.2002.168.

Advokat Karoly Nemeth protesterede tillige mod, at dyrlæge ✓
føres som vidne. Dyrlægen har afgivet en erklæring og der foreligger fotodokumentation i form af fotografier af hesten, som den så ud, da dyrlægen besigtigede den og selve handlingen foreligger dokumenteret på video. Hvis hun skal afgive forklaring, kan det kun ske som almindeligt vidne.

Den for tiltalte T2 beskikkede forsvarer, advokat Ulrik Rasmussen, tilsluttede sig advokat Nemeths indsigelser og synspunkter og protesterede tillige mod, at de af dyrlæge ✓ udarbejde erklæringer benyttes som bevis.

Anklageren fastholdt, at Det veterinære Sundhedsråds udtalelse kan anvendes som bevis. Det gøres gældende, at spørgsmålene er formuleret i overensstemmelse med almindelig praksis, og at Rådet ikke har udtalt sig om andet og mere end hvad der er sædvanligt. Anklageren henviste til Østre Landsrets afgørelse gengivet i U 2010.3039 og til Vestre Landsrets afgørelse gengivet i U.2005.2295, hvor Landsretterne i begge tilfælde benytter tilsvarende udtalelser som bevis.

OBS! :

Forsvareren

Anklageren oplyste, at spørgsmålet i disse afgørelser ikke var genstand for tvist.

Anklageren fastholdt, at dyrlæge ✓ skal afgive forklaring. Forklaringen ønskes med henblik på eventuelle uddybende spørgsmål til vidnets erklæringer.

Efter votering afsagde retten følgende

kendelser:

1.

Det fremgår af Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse, at Rådet til brug for sagen har fået forelagt sagsakter, videooptagelse af aflivningen, samt anvendte redskaber og at Rådet herefter har besvaret følgende spørgsmål: "Har ponyen efter Rådets opfattelse været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?" Rådet beskriver i besvarelsen hvilke faktiske omstændigheder, der lægges til grund for besvarelsen og konkluderer, at bl.a. at ponyen "har været udsat for den

højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe". Det fremgår videre, at Rådet "vil anse forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. §§ 1, 2 og 13, stk. 1 i dyreværnsloven, ..."

Retten finder, at det stillede spørgsmål er generelt formuleret og at det overlader til Rådet selv ud fra sagens akter, at beskrive de faktuelle forhold, som rådet lægger til grund for sin besvarelse. Rådets besvarelse bygger således på en bevisvurdering, som det tilkommer retten at foretage. Rådet har endvidere, ved at konkludere, at det vil anse forholdet som "groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling", reelt taget stilling til skyldspørgsmålet. Under henvisning hertil og til rådets særlige stilling, tages forsvarernes indsigelse til følge, hvorfor

bestemmes:

Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af 15. november 2013 kan ikke benyttes som bevis i sagen.

2.

Dyrlæge besigtigede den aflivede pony kort efter aflivningen. Det kan således ikke på forhånd afvises, at vidneafhøring af hende kan betyde som bevis i sagen. Vidnet er ikke indkaldt som eller udmeldt som sagkyndigt vidne. Derfor

bestemmes:

Det tillades anklagemyndigheden at føre dyrlæge som vidne for så vidt angår faktuelle oplysninger om, hvad vidnet har set, hørt eller gjort, mens det ikke kan tillades at stille vidnet spørgsmål, der indebærer veterinærfaglige skøn og vurderinger.

Anklageren tilkendegav, at hun ønsker sagen fortsat på det foreliggende grundlag, idet hun så vil stille dyrlæge spørgsmål om de forhold, som nu ikke kan belyses ved Rådets udtalelse.

Retsformanden henviste til rettens netop afsagte kendelse (2) og tilkendegav, at sådanne spørgsmål ikke vil blive tilladt.

Anklageren anmodede om en kort pause.

Anklageren meddelte herefter, at Rettens kendelser påkæres og at sagen ønskes udsat på afgørelse af kæremålet.

Retsformanden bemærkede, at kendelsen rettelig ikke kan kæres, jf. retsplejelovens § 968, stk. 4, men at det må være op til Landsretten om kæremålet admitteres.

Anklageren fastholdt kæremålet og vil indgive kæreskrift.

Den for tiltalte **T1** beskikkede forsvarer, advokat Karoly Nemeth tilkendegav, at han vil indgive kæresvarskrift.

Forsvarerne ville ikke modsætte sig udsættelse af hovedforhandlingen.

Retten udsatte hovedforhandlingen på anklagemyndighedens overvejelser.

Retten hævet kl. 11.20

Torben Hvid
Dommer

/dikj

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEEN I HELSINGØR, den 15. maj 2014

Hanne Lønstrøm
Kontorfuldmægtig